

POKOS

soutěž pro žáky a
studenty ZŠ a SŠ

Soutěž POKOS je určena pro žáky a studenty ZŠ a SŠ. Každý měsíc pro Vás připravujeme vědomostní soutěž, díky které si můžete rozšířit vědomosti o obraně státu a navíc vyhrát drobnou cenu.

1. ROLE OBČANA PŘI OBRANĚ STÁTU

2. HISTORIE

3. ARMÁDA ČESKÉ REPUBLIKY

Listopadová vědomostní soutěž

1) Otázka z oblasti role občana při obraně státu

Každý člověk, který žije v naší zemi, se nazývá občan. Občané mají různá práva, ale také povinnosti, tedy věci, které by měli dělat pro společnost.

Zdroj: www.mo.gov.cz

Jednou z důležitých povinností je pomáhat chránit naši zemi, když to bude potřeba. To znamená, že když by hrozilo nebezpečí, lidé by se měli zapojit a pomoci – třeba jako vojáci, zdravotníci nebo jinak dle svých schopností a dovedností.

Obrana státu je důležitá, protože chrání naše domovy, rodiny a svobodu, a proto máme v České republice brannou povinnost. Mít brannou povinnost neznamena automaticky být vojákem. Branná povinnost zahrnuje povinnost podrobit se odvodnímu řízení a být připraven k výkonu vojenské služby, pokud to bude situace vyžadovat.

👉 Kdo v České republice podléhá branné povinnosti, resp. koho se týká?

Branná povinnost v České republice se vztahuje na všechny **občany ČR (muži a ženy) ve věku 18-60 let**. Branná povinnost zahrnuje povinnost občana podrobit se odvodnímu řízení, vykonávat vojenskou činnou službu a plnit další povinnosti stanovené branným zákonem.

V České republice je branná povinnost zakotvena v zákoně č. 585/2004 Sb., *branný zákon*.

Branná povinnost tedy souvisí s povinnostmi občana, které mimo ni zahrnují také věrnost státu, výkon funkcí, ke kterým je občan povolán a dodržování právních předpisů státu i mimo jeho území.

Zdroj: www.mo.gov.cz

V tomto ohledu nesmíme zapomínat i na morální závazek občana k obraně státu, který vychází z principu odpovědnosti za společné dobro a ochranu hodnot, na nichž je společnost postavena. Obrana státu je v tomto smyslu rozšířením práva na sebeobranu – chráníme nejen sebe, ale i komunitu, svobodu, demokracii a základní práva, bez nichž by nebylo možné žít svobodný a důstojný život.

Obrana je jedním z hlavních úkolů státu. Její zajišťování však není pouze úlohou Ministerstva obrany (MO) a ozbrojených sil, ale vyžaduje integrovaný přístup celého státu a společnosti. Obrana se proto týká rovněž jednotlivých občanů, bez jejichž zapojení nelze odolnou společnost a obranyschopný stát vytvořit.

2) Otázka z historie

Karel Antonín Macháček (11. ledna 1916, Brandýs nad Labem – 4. července 2005, Canvey Island, Essex, Anglie) byl významný odbojář, člen RAF a vojenský lékař, který se zasadil o vyhlášení jediného mezinárodního dne, který je českého původu a který brzy oslavíme.

Karel Macháček na [Paměti národa](#).

Audio 🎧

Vyhlášení Mezinárodní dne studentstva,
na webu

Zdroj fotografií:
Vojenský historický ústav
Praha

👉 O který mezinárodní den/státní svátek se jedná a kdy se slaví?

Mezinárodní den studentstva je významný svátek připomínaný každoročně **17. listopadu**. Má jedinečný původ v Československu a je jediným mezinárodním dnem, který vznikl na základě českých událostí. Připomíná tragické události z roku 1939, kdy byly uzavřeny české vysoké školy a studenti se postavili proti nacistickému režimu.

V České republice je od roku 2019 oficiální název svátku „**Den boje za svobodu a demokracii a Mezinárodní den studentstva**“, čímž spojuje události z let 1939 a 1989 (sametová revoluce).

Historie a význam

Mezinárodní den studentstva, někdy označovaný jako Světový den studentstva, byl vyhlášen v roce 1941 v Londýně na zasedání Mezinárodní studentské rady. Tento den připomíná události, které se odehrály mezi 28. říjnem a 17. listopadem 1939, kdy došlo k brutálnímu potlačení studentských demonstrací v Protektorátu Čechy a Morava. Po smrti studenta Jana Opletala, který byl těžce zraněn během demonstrace, se konaly smuteční akce, které byly opět rozeznány nacistickými jednotkami.

Zdroj obrázku: ÚJOP Poděbrady

Shrnutí

Mezinárodní den studentstva je důležitým dnem, který připomíná odvahu studentů a jejich roli v boji za svobodu a demokracii. Je to den, kdy si lidé po celém světě připomínají hodnoty, které jsou základem svobodné společnosti, a vyjadřují podporu pro vzdělání a práva studentů.

3) Otázka o Armádě České republiky

Tanky jsou obrněná bojová vozidla, která hrají klíčovou roli v pozemních operacích. Jsou vybaveny silným kanónem, odolným pancéřováním a pásovým podvozkem, který jim umožňuje pohyb v náročném terénu.

První tanky se objevily během první světové války, kdy byly vyvinuty jako odpověď na zákopovou válku. Od té doby prošly výrazným technologickým vývojem – od pomalých a těžkopádných strojů až po moderní tanky s pokročilou elektronikou, aktivní ochranou a přesnou palebnou silou.

V československé armádě se tanky začaly používat už ve 30. letech 20. století, prvenství v tomto ohledu drží francouzský tank Renault FT-17. Mezi první domácí konstrukce patřily lehké tanky LT vz. 35 a LT vz. 38, které se vyvážely i do zahraničí. Po druhé světové válce se armáda orientovala na sovětské typy, jako byly T-34, T-55 a později T-72. Po roce 1989 došlo k modernizaci výzbroje, vznikl například T-72M4 CZ, a v posledních letech byly do výzbroje AČR zařazeny i německé Leopardy 2A4.

Tanky slouží nejen k obraně území, ale i v zahraničních misích a při pomoci civilnímu obyvatelstvu.

Zdroj: www.mo.gov.cz

👉 Jaká jednotka AČR, jako jediná používá tanky Leopard 2A4 a má čestný název „Hanácký“?

Jedná se o **73. tankový prapor** (73. tpr), který je součástí 7. mechanizované brigády (7. mb) a sídlí v **Přáslavicích**. Prapor je přímým historickým nástupcem 7. protitankového dělostřeleckého pluku 4. čs. pěší brigády v SSSR vytvořeného v únoru 1945.

Po skončení 2. Světové války byl v červnu 1945 na jeho základě v Praze zformován protitankový oddíl 4 podléhající velitelství 4. divize a následně byl s celou divizí přesunut na Slovensko. V září 1945 došlo k jeho reorganizaci na dělostřelecký oddíl 254 (protitankový), počátkem října 1945 se přesunul do Žiliny a v říjnu 1946 proběhla jeho další redislokace, tentokrát do Martina. V říjnu 1947 došlo ke změně názvu útvaru na dělostřelecký oddíl 262 (protitankový). Při zrušení divize v roce 1949 vznikl na jeho základě tankosamohybný dělostřelecký oddíl 352. V listopadu 1949 se oddíl přemístil do Plzně a rozšířil se na tankosamohybný pluk. Koncem roku 1950 byl v průběhu reorganizace čs. armády útvar zrušen.

Ze 4. Baterie zmíněného pluku v listopadu 1950 vznikl 13. tankosamohybný prapor, dislokovaný v Kroměříži. Ke dni 1. 5. 1951 došlo k rozšíření útvaru na 33. tankosamohybný pluk a 1. 11. 1952 k jeho transformaci na tankový pluk. V listopadu 1960 byl útvar přejmenován na 33. tankový pluk a v květnu 1966 přemístěn do posádky Přáslavice. V této podobě existoval až do října 1994. Na základě rozkazu prezidenta republiky byl dnem 28. 10. 1991 pluku propůjčen čestný název „Hanácký“. Tímto došlo k připomenutí existence bývalého legionářského 6. čs. střeleckého pluku, vytvořeného v roce 1917 v Rusku a zrušeného koncem roku 1950 v Olomouci.

V rámci transformace Armády ČR na základě 33. tankového pluku počátkem října 1994 vznikl 73. mechanizovaný prapor, který se v prosinci 2003 transformoval na 73. smíšený mechanizovaný prapor a v lednu 2005 na 73. tankový prapor.

Velkým milníkem poslední doby je přezbrojování praporu na tanky Leopard 2A4, které začalo v roce 2022, kdy 21. prosince byl přivezen první ze smečky leopardů, 16. listopadu 2023 byla dokončena první dodávka a kompletně přezbrojena 2. tanková rota. V letošním roce pokračuje přezbrojování 1. tankové roty a dodávky dalších tanků Leopard 2A4. Naším nejnovějším přírůstkem je vyprošťovací tank Büffel ARV-3.

Zdroj: www.mo.gov.cz